

Por acordo plenario do Concello de Oleiros de data 29 de xaneiro de 2004, aprobouse inicialmente o Regulamento do uso do galego na Administración Municipal de Oleiros (A Coruña), o cal foi publicado no Boletín Oficial da Provincia nº 39 de 17 de febreiro de 2004, non presentándose ningunha reclamación no prazo de exposición pública, entendéndose definitivamente aprobada, procedéndose a súa publicación íntegra de conformidade co artigo 70.2 da Lei 7/85 de 2 de abril:

ORDENANZA DE USO DO GALEGO NA ADMINISTRACION MUNICIPAL DE OLEIROS

Exposición de motivos

A principal manifestación da identidade cultural dun país é a súa lingua. O galego, lingua propia de Galiza, é o máximo exponente da nosa identidade como comunidade diferenciada. A lingua galega, no decorrer da súa historia, coñeceu períodos de "normalidade", sendo lingua de uso común en todos os ámbitos. A historia móstranos como na segunda metade do século XII, organismos civís, gremios, confrarías, mosteiros e conventos teñen no galego a súa lingua vehicular, e mesmo se traducen do castelán os códigos civís chegados dos territorios lingüísticos casteláns. É a partir de finais do século XIV cando comeza a progresiva substitución do galego polo castelán nos contextos formais anteditos, manténdose, porén, o galego como lingua oral. Houbo que agardar até o século XVII para que aparecesen as primeiras voces que reclamaban a restitución do uso do galego en todos os ámbitos. Estes xermolos florecen durante o século XIX e dan os seus froitos máis vizosos no Estatuto de Autonomía de 1936, primeira normativa legal que recoñece a oficialidade do galego. A sublevación fascista malogrou a aplicación desta lexislación.

Coa instauración dun novo marco democrático no Estado español, mellóranse as condicións para ir avanzando na normalización da nosa lingua. A Constitución española de 1978 proclama "a vontade de protexer a todos os españois e pobos de España no exercicio dos dereitos humanos, as súas culturas, tradicións, linguas e institucións", establecendo no artigo 3.2 que as linguas do Estado diferentes ao castelán serán oficiais nas súas respectivas comunidades, de acordo con cada Estatuto. A promulgación do Estatuto de Autonomía de Galiza en 1981 proclama a lingua galega como oficial de Galiza, na súa cualidade de lingua propia desta terra, e desenvolve aínda máis este precepto ao encomendarlles aos poderes públicos de Galiza que garantan o uso normal e oficial da lingua galega -xuntamente coa castelá- e potencien o emprego do galego en todos os planos da vida pública, cultural e informativa, acrecentando que "disporán dos medios necesarios para facilitar o seu coñecemento" (Artigo 5.3 E.A.G). A proclamación da oficialidade da lingua galega impón unha serie de obrigas aos poderes públicos autonómicos. Estes han de utilizala como lingua de uso normal de comunicación entre eles e nas súas relacións coa cidadanía. Ao mesmo tempo, as cidadás e os cidadáns adquiren unha serie de dereitos lingüísticos que han de ser respeitados pola Administración, para o que esta ha de estar en disposición de traballar en igualdade nunha e noutra lingua oficial de Galiza (galego e castelán). A Lei de normalización lingüística (15 de xuño de 1983) desenvolve aínda máis este mandato estatutario. A Xunta ditará as disposicións necesarias para a normalización progresiva do uso do galego. As corporacións locais deberán facelo de acordo coas normas recollidas nesta Lei (Artigo 6.4). Con posterioridade á promulgación desta Lei, fóronse aprobando ordes e decretos que veñen complementar o marco legal e van no camiño de colaborar na recuperación plena do uso do idioma galego nos diferentes ámbitos. É

especialmente salientábel neste camiño a lei 5/1988, de Uso do Galego como Lingua Oficial polas Entidades Locais.

En Galiza, onde a inmensa maioría da poboación fala ou entende a súa lingua, as Corporacións Locais poden e deben desenvolver accións encamiñadas a recuperar o uso do noso idioma para os usos administrativos. O papel que xogan os concellos resulta de grande relevancia en calquera proxecto oficial que busque unha grande efectividade social, por seren institucións de enorme espallamento e as máis próximas ás cidadás e aos cidadáns. A lingua galega precisa o recoñecemento oficial previsto nas leis para que os complexos lingüísticos presentes na nosa sociedade desaparezan. É preciso, pois, que os rexedores municipais, en primeiro lugar, corrixan os hábitos lingüísticos existentes de predominio totalmente desequilibrado da lingua castelá.

Por considerarmos que as razóns expostas abundan para mudar as actitudes lingüísticas o Pleno da Corporación aproba a seguinte Ordenanza.

Ordenanza de uso do Galego na Administración Municipal de Oleiros

CAPÍTULO I: DO USO DO IDIOMA GALEGO

Artigo 1

1.1 O galego, como lingua propia de Galiza, é o idioma oficial do Concello de Oleiros.

1.2 As actuacións administrativas realizadas en galego no territorio municipal terán plena validez e eficacia.

1.3 As cidadás e os cidadáns teñen dereito a ser atendidas ou atendidos e obteren copia ou recibiren notificacións da documentación municipal no idioma oficial da súa elección.

CAPÍTULO II: ÁMBITO DE APLICACIÓN

Artigo 2

2.1 O uso da lingua galega por parte do Concello e dos organismos que del dependan rexeranse polos criterios establecidos nesta Ordenanza.

2.2 Os particulares ou as empresas adxudicatarias ou concesionarias, que actúen por conta deste Concello, así como as de explotación mixta en que sexa parte o Concello, farán o propio, o cal se fará explícitamente constar nos documentos correspondentes.

2.3 O Concello velará para que a nivel interno e nas actividades en que participe - convenios, consorcios -, sexan aplicados os principios aquí establecidos.

2.4 O Concello manterá un Servizo de Normalización Lingüística co obxectivo de impulsar a normalización do galego a todos os niveis e coordinar as accións necesarias para dar cumprimento a esta Ordenanza.

CAPÍTULO III: DO USO DO GALEGO NA ORGANIZACION MUNICIPAL

Artigo 3

3.1 As actuacións internas do Concello faranse en galego.

3.2 Será redixida integramente en lingua galega a seguinte documentación:

a) As convocatorias das sesións de todos os órganos colexiados do Concello, así como as ordes do día, mocións, votos particulares, propostas de acordo, ditames das comisións informativas, rogos, preguntas e as actas dos citados órganos municipais (nomeadamente, Pleno, Comisión de Goberno, comisións informativas, consellos sectoriais e tribunais de oposicións e concursos).

b) As resolucións da alcaldesa ou do alcalde, das concelleiras ou concelleiros delegados e o seu Libro de Resolucións.

c) Toda a documentación xerada polo Concello que faga parte dos expedientes administrativos que teñan que someterse á decisión ou coñecemento dos devanditos órganos.

d) As actas e acordos de todos os órganos dos consellos e entidades con personalidade xurídica dependente deste Concello.

e) As notificacións, recursos, escrituras públicas e, en xeral, todos os actos de carácter público ou administrativo que se realicen por escrito en nome do Concello.

3.3 Todos os modelos de documentación utilizados na Administración municipal serán elaborados en galego e, verbo disto, nos planos e procesos de informatización e racionalización administrativa deberán ter presente o establecido neste artigo, de xeito que as aplicacións e programas informáticos han estar adaptados para o funcionamento en lingua galega.

3.4 Os rótulos indicativos de oficinas e gabinetes, as cabeceiras de toda clase de impresos, os selos de goma, os mataselos e outros elementos semellantes deberán estar escritos en galego.

Artigo 4

4.1 Os documentos públicos ou contractuais subscritos polo Concello serán redixidos en galego. Se a outra parte contratante o solicita ou o negocio deba producir efecto fóra de Galiza, tamén será redixido en castelán. No caso de que o Concello concorra xunto con outros outorgantes, o documento redixirase na lingua que se acorde e, se acaso, o Concello solicitará unha copia en galego para incorporala ao expediente, en que se faga constar que é tradución do seu orixinal.

4.2 Os estudos, proxectos e traballos análogos que o Concello encargue a terceiros irán en galego, aínda que a súa finalidade poida esixir a redacción tamén noutra lingua. Este requisito será explicitamente recollido nas convocatorias ou solicitudes deses traballos.

4.3 O Concello requeriralles aos contratistas e provedores a presentación da documentación en lingua galega, sen prexuízo de poderen presentala ademais na outra lingua oficial. Os pregos de condicións dos contratos administrativos recollerán este requisito.

CAPÍTULO IV: DAS RELACIONS COAS E COS ADMINISTRADOS

Artigo 5

5.1 Todos os expedientes administrativos do Concello serán tramitados en lingua galega.

5.2 Cando o interesado ou interesada o solicite formalmente, entregaránselle os documentos que lle afecten ou interesen na lingua oficial que demandase. En calquera caso non se interromperá a tramitación en galego.

5.3 As comunicacións e notificacións dirixidas a persoas físicas e xurídicas residentes no ámbito lingüístico de Galiza faranse en lingua galega, sen prexuízo do dereito das cidadás e dos cidadáns a recibila, se o demandaren formalmente, en castelán.

5.4 Os expedientes e as comunicacións formais con destino a entidades que estean fóra do territorio no que a lingua galega é lingua oficial, faranse en galego e castelán, coa indicación expresa neste último caso de que o texto é tradución do orixinal galego.

Artigo 6

6.1 Os impresos ofreceranse en versión galega, sen prexuízo do dereito dos particulares a cubrilos en castelán. O Concello facilitará a tradución ao castelán daqueles impresos que así se solicitar.

6.2 Só se farán impresos bilingües cando algunha circunstancia especial así o requirir. De ser o caso, o galego figurará sempre de forma preferente.

Artigo 7

Nas súas comunicacións administrativas orais, o persoal do Concello empregará a lingua galega, a non ser que o cidadán ou cidadá demande expresamente ser atendido/a en castelán.

Artigo 8

Os documentos públicos e os contractuais outorgados polo Concello redixiranse sempre en galego. Se o Concello concorre xunto con outros outorgantes, o documento redixirase tamén na lingua que se acorde e, se acaso, o Concello solicitará unha copia auténtica en galego para incorporala no expediente.

CAPÍTULO V: DAS RELACIONS INSTITUCIONAIS

Artigo 9

9.1 A documentación que o Concello dirixa a calquera das administracións públicas sitas no territorio da nosa Comunidade Autónoma, ou nas áreas limítrofes de fala galega, redixiranse en lingua galega.

9.2 As comunicacións do Concello dirixidas á Administración civil ou militar do Estado e á Xustiza dentro do ámbito lingüístico galego redixiranse en lingua galega, independentemente do feito de que esta documentación ou os expedientes que con ela se relacionen teñan o seu efecto fóra deste ámbito.

Artigo 10

As copias dos documentos do Concello dirixidos ás administración públicas de fóra do ámbito lingüístico galego, tamén se redixirán en galego e, se fixer falta, expedirase unha copia traducida á lingua propia ou oficial da administración respectiva, ou en castelán, coa indicación de que o texto é tradución do orixinal galego.

Artigo 11

No referente aos documentos dirixidos directamente aos organismos centrais de ámbito estatal ou supraestatal, o Concello aterase ao que recollen as disposicións vixentes, redixíndoos sempre que sexa posíbel en galego.

Artigo 12

O Concello demandará que as diferentes Administracións lle remitan a documentación en lingua galega, de acordo co disposto polo Artigo 36 da Lei 4/1999, de modificación da Lei 30/1992, de Rexime Xurídico das Administracións Públicas e do Procedemento Administrativo Común.

CAPÍTULO VI: DOS AVISOS, PUBLICACIÓNS E ACTIVIDADES PÚBLICAS

Artigo 13

Os anuncios oficiais da Corporación que se publiquen no Boletín Oficial da Provincia, Diario Oficial de Galicia, ou calquera outro medio de comunicación radicado no territorio de Galiza, serán redixidos en galego. Fóra do ámbito galego, a publicación será bilingüe.

Artigo 14

Os cargos do Concello expresaranse normalmente en galego nos actos públicos celebrados no ámbito lingüístico galego, sempre que a intervención sexa por razón do propio cargo.

Artigo 15

15.1 Os libros, as revistas e, en xeral, todos os cartaces e publicacións que edite o Concello, como tamén as mensaxes que se emitan a través dos medios de comunicación, faranse en galego, excepto aqueles destinados especificamente á promoción exterior, que se poderán facer na lingua dos destinatarios.

15.2 Fóra do ámbito lingüístico galego, a publicidade farase sempre en versión dupla: en galego e a lingua propia do territorio onde se dirixa.

15.3 A publicidade que se coloque en recintos propiedade do Concello deberá ser en galego.

CAPÍTULO VII: DOS REXISTROS

Artigo 16

Sen prexuízo do que para os rexistros públicos establece o artigo 9 da Lei 3/1983, nos rexistros administrativos das oficinas do Concello, os asentos faranse sempre en galego, independentemente da lingua en que estean escritos.

CAPÍTULO VIII: DA ATENCIÓN AO PÚBLICO

Artigo 17

Os servizos das unidades administrativas que teñan unha relación co público máis intensa promocionarán o uso do idioma galego mediante a súa utilización como lingua normal de comunicación e a información ás cidadás e aos cidadáns dos seus dereitos lingüísticos, de acordo cos criterios de máximo respecto e non discriminación.

O disposto no presente artigo tamén é de aplicación ás empresas ou entidades que presten servizos públicos municipais por concesión, arrendamento ou concerto.

CAPÍTULO IX: TOPONIMIA, SINALIZACIÓN E RÓTULOS

Artigo 18

De acordo co disposto polo artigo 10 da Lei 3/1983 de normalización lingüística, a única forma oficial dos topónimos do territorio municipal do Concello é a galega.

Artigo 19

Os rótulos e sinalizacións da Casa do Concello e dos outros predios e servizos públicos e da rede viaria municipal, dependente do Concello ou instalada polas súas empresas adxudicatarias ou concesionarias ou calquera outra entidade, serán redixidos en idioma galego.

Cando o interese xeral o requira, tamén poderán redixirse nos idiomas que se estime conveniente en cada caso.

Artigo 20

Todos os vehículos do Parque Móbil municipal levarán a súa rotulación en galego. Isto mesmo será de aplicación ao parque móbil daquelas empresas adxudicatarias ou concesionarias, e así se establecerá nos correspondentes pregos de condicións.

Artigo 21

O establecido no artigo anterior tamén será de aplicación a todo o vestiario municipal.

Artigo 22

O Concello velará pola normalización de toda a súa sinalización e rotulación; tomará as medidas necesarias para garantir o uso da toponimia oficial galega.

CAPÍTULO X: DA SELECCIÓN, PROVISIÓN E FORMACIÓN DO PERSOAL

Artigo 23

A declaración de oficialidade do idioma galego esixe que todo o persoal ao servizo da Corporación estea en condicións de emprego nos dous niveis, oral e escrito en igualdade co castelán e de acordo coa natureza do seu posto de traballo.

Artigo 24

Para acadar o obxectivo enunciado no artigo anterior, establécense as seguintes regras:

a) O persoal que actualmente traballa ao servizo da Corporación e non estea capacitado para o uso do galego de acordo co disposto no artigo 23, deberá adquirir tal coñecemento. Con ese fin, o Concello desenvolverá un programa de formación e perfeccionamento.

b) Nos procedementos de selección de persoal e de provisión de postos de traballo, incluídos os cargos de habilitación estatal, as persoas candidatas deberán estar capacitadas e posuír un grado de coñecemento oral e escrito da lingua galega que as faga aptas para desenvolver as súas funcións. Nas bases das convocatorias de probas selectivas ou de procedementos de provisión incluírase o coñecemento expreso da lingua galega como requisito indispensábel ou mérito preferente de acordo coa avaliación que se estableza.

c) O persoal ao servizo da Corporación que teña acreditado o coñecemento do idioma galego ou participase nos programas de formación ou perfeccionamento utilizarao no seu traballo de acordo coas disposicións que contén a presente Ordenanza.

d) As probas selectivas para a selección de persoal e para a provisión de prazas e postos de traballo de funcionarios e persoal laboral ao servizo do Concello celebraranse en lingua galega, facilitándose na outra lingua oficial cando algunha persoa o solicite expresamente.

e) Incluírase nas bases das convocatorias de prazas de traballadores e traballadoras ao servizo do Concello a indicación do punto anterior.

f) Así mesmo, indicárase nas devanditas bases que os tribunais solicitarán o asesoramento de persoas cualificadas para a valoración dos coñecementos de galego.

g) A formación profesional do persoal funcionario e laboral farase en lingua galega, sempre que dependa do Concello a programación e organización. De non depender del, o Concello demandará que se faga en galego.

CAPÍTULO XI: DO IMPULSO INSTITUCIONAL

Artigo 25

25.1 De acordo co establecido no artigo 25 da Lei 3/1983, o 15 de xuño, de normalización lingüística, o Concello fomentará a normalización do uso do galego nas actividades mercantís, publicitarias, asociativas, culturais, deportivas e calquera outra dentro do ámbito municipal.

25.2 Todos os organismos do Concello impulsarán a normalización lingüística no seu ámbito de actuación.

25.3 O Concello poderá outorgar reducións ou bonificacións de obrigas fiscais e/ou subvencións, para as actuacións relacionadas coa normalización lingüística, conforme ao establecido no artigo 25 da citada Lei 3/1983, do 15 de xuño.

CAPÍTULO XII: DO CUMPRIMENTO E SEGUIMENTO DA SEGUINTE ORDENANZA

Artigo 26

26.1 Para garantir o cumprimento desta Ordenanza, crearase unha Comisión Interdepartamental de seguimento, integrada cando menos polo alcalde ou alcaldesa, o secretario / a secretaria xeral, o interventor / a interventora, a xefa / o xefe de persoal, a persoa responsábel do Servizo de Normalización Lingüística, un concelleiro ou concelleira designada/o por cada grupo municipal, un representante do comité de empresa e outro da xunta de persoal.

26.2 Esta Comisión de seguimento reunirse polo menos dúas veces ao ano, para analizar o cumprimento e desenvolvemento desta Ordenanza, e extraordinariamente cando a convoque o alcalde ou a alcaldesa, por iniciativa propia ou a petición dalgún dos seus membros.

26.3 A actuación, ampliación ou revisión da ordenanza tamén depende desta Comisión, a cal fará o estudo e a proposta correspondente ao Pleno do Concello, para que, se proceder, se aprobe a modificación.

26.4 Esta Comisión velará especialmente polo cumprimento desta ordenanza nos casos de comunicación co público en xeral e nas intercomunicacións do Concello co exterior, tanto no caso do funcionariado como dos concelleiros ou concelleiras.

Disposición adicional: A Alcaldía da Corporación poderá dictar instrucións para o desenvolvemento das previsións contidas neste regulamento.

Disposición final: En conformidade co disposto polo artigo 70 da Lei 7/1985, de 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, esta norma entrará en vigor unha vez que o seu texto sexa publicado íntegramente no Boletín Oficial da

provincia de A Coruña e teña transcorrido o prazo sinalado no artigo 65.2 da Lei 7/1985, citada.

Oleiros, 12 de abril de 2004.

O alcalde, asinado Angel Garcia Seoane.